

Strängnäs Ornitologiska Klubb

Verksamhetsberättelse för 2025 Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK)

Styrelsen för Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK) avger härmed följande verksamhetsberättelse för år 2025.

1. Medlemmar

Klubben hade vid årsskiftet 2025/2026 totalt 160 medlemmar, varav 1 ungdomsmedlem; 128 fullbetalande medlemmar och 31 familjemedlemmar.

Medlemsavgiften har under året varit 250:- för fullbetalande medlem, 50:- för familjemedlem och 75:- för ungdomsmedlem. Medlemskapet i SOK innebär även medlemskap i Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO). Av medlemsavgiften betalas 35:- för fullbetalande medlem och 5:- för familjemedlem till FSO; ingen avgift betalas till FSO för ungdomsmedlem.

2. Organisationstillhörighet

Fr.o.m. 2009-01-01 är SOK ansluten till Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO) vars syfte är att stärka den organiserade ornitologin i dess arbete att driva fågel- och naturvårdsfrågor i Sörmland. FSO ger årligen ut boken "Fåglar i Sörmland", vilken innehåller en sammanställning av det sörmländska fågelåret.

3. Styrelsen m.m.

Styrelsen fr.o.m årsmötet 12 mars 2025:

Torbjörn Larsson, ordförande

Leif Ekblom Ledamot, vice ordförande

Ann Löfving Ledamot, kassör

Gunilla Oleniusson Ledamot, sekreterare

Lena Hellman Ledamot, medlemsansvarig

Beje Aronsson Ledamot, FSO-representant

Petter Kappel Ledamot, ansvarig sms-gruppen

Elisabeth Evjen Ersättare, representant i styrgruppen för Fältstationen Rördrommen.

Johannes Ström Ersättare, FSO-representant,

Adjungerade till styrelsen: Maria Barkell, Ulf Gustafsson, Petter Sundin och Simon Ström.

Revisorer för 1 år var Kjell Eriksson (sammankallande) och Björn Carlsson. Revisorersättare för 1 år var Markku Kemppi.

Valberedning: Björn Torstensson (sammankallande) och Ewa Lundgren.

Styrelsen har under året genomfört 11 protokollförda styrelsemöten.

Det ordinarie årsmötet hölls 2025-03-12, med 28 deltagare. Torbjörn Larsson valdes till ny ordförande.

Som årsmötesordförande hade Björn Torstensson anlitats. Klubben bjöd på kaffe med smörgås, tidningsutdelning genomfördes, SOKs klubbmärke såldes och en bokloppis hölls med en stor mängd natur- och fågelböcker som skänkts av medlemmar. Daniel Brehmer från Västmanland var inbjuden för bildvisning samt information om olika holkprojekt. Efter årsmötet hölls ett konstituerande styrelsemöte.

4. Ekonomi

Klubbens räkenskaper framgår av bokslutet. Ingående balans var vid årsskiftet 2024/2025 30.326,63 kr. Utgående balans vid årsskiftet 2025/2026 var 72.901,05 kr, varav 1.300 kr är förbetalda medlemsavgifter för 2026.

Budgeterat resultat för 2025 var 6.476 kr, resultatet blev 29.141k kr.

Det ökade resultatet beror till största delen på två saker: ökade sponsorintäkter och att vi inte genomförde underhåll av torn eller inköp till fågelskydd, summa 32.000 kr.

Budgeterade kostnader 15.000 kr, överskott 15.000 kr:

- Fågeltorn 10.000 kr, använt 0 kr, överskott 10.000 kr.
- Inköp för fågelskydd 5.000 kr, använt 0 kr, överskott 5.000 kr.

Ej budgeterade sponsorintäkter 18.000 kr:

- SEVAB 15.000 kr (summa/år i 3 år framåt)
- Andante Tools for Thinking AB 3.000 kr (summa/år i 3 år framåt)

Böcker skänkta av medlemmar har sålts på bokloppisar och intäkten har gått till potten för SOKs fågelskyddsarbete.

Inga summor från gåvor har använts under 2025. Kvarvarande gåvor till nytta för SOK är totalt 21.249 kr.

Många medlemmar har valt den digitala versionen av klubbens tidning vilket gjort att portokostnad har minskat. Ett ansenligt antal tidningar har även delats ut av styrelse och medlemmar, vilket inneburit en rejäl besparing av portokostnaden.

Sponsorer

SOK har under året sponsrats av Spraytema AB, som bidragit med stor mängd fågelmat till SOKs matningar, samt Tellusbutiken AB som erbjudit förvaring av den hos dem inköpta fågelmaten. Tellusbutiken har även erbjudit SOKs medlemmar rabatt vid köp av viss fågelmat i deras butik. Andante Tools för Thinking AB är en annan av SOKs sponsorer. Även medlemmar har skänkt ekonomiskt bidrag till SOKs fågelskydd. SOK har som ambassadör för SEVAB:s föreningssponsring erhållit 5 724 SEK i sponsorbidrag för föreningskryss från SEVAB för 2025. Därutöver har SOK genom vår kassör Ann Löfving ansökt om ytterligare sponsringsbidrag, och SOK får nu 15 000 SEK/år under en 3-årsperiod. I utbyte har SOK erbjudit att kunna bistå med guidning och information om fåglar.

5. Klubbtidning

Vår tidning "Observerat i Strängnäs kommun" har under året utkommit med 3 nummer, varav nr 1 traditionsenligt innehöll årsrapport för inrapporterade observationer inom kommunen under 2024. Många intressanta artiklar har publicerats.

Ulf Gustafsson har varit redaktör för tidningen.

6. SOK:s informationskanaler mm

Hemsida webbansvarig Maria Barkell har kontinuerligt uppdaterat hemsidan under året.

Informationsfolder "Visst gillar du fåglar" har funnits att ladda ner från hemsidan.

Digitalt nyhetsbrev har under året skickats ut till de medlemmar som lämnat en epost-adress. Johannes Ström har varit redaktör.

Medlemsmejl används kontinuerligt för att bl.a informera och påminna om kommande aktiviteter samt meddela annan viktig information som ska delges medlemmarna.

"SOK-Skådarna", klubbens facebookgrupp, används av många och är numera offentlig och öppen för alla. Kjell Eriksson har varit administratör.

Instagramkonto "sokbirds" används för att sprida information om SOK och visa medlemmarnas fågelbilder. Maria Barkell har under hösten lämnat över administratörsuppgiften till Simon Ström.

Bandgrupp "Fågellarm i Strängnäs Kommun" används för att larma ut de lite mer udda fågelobservationerna bland intresserade. Många är anslutna till tjänsten, som nyttjas relativt frekvent. Maria Barkell har varit administratör.

Sms-grupp /app (Supertext Observationer i Strängnäs kommun) används för att larma ut intressanta fågelobservationer direkt till de SOKs medlemmar som anslutit sig till tjänsten. Många medlemmar är anslutna, och gruppen nyttjas relativt frekvent. Petter Kappel har varit administratör under året.

Sörmlands Fågellokaler tillhandahålls av FSOs hemsida. Sedan 2021 finns lokalen "Edeby våtmark" med. Där kan man även finna en länk till SOKs hemsida med beskrivning av fågellokalerna i Strängnäs kommun.

7. Fältstationen Rödrömmen

Fältstationen är ett samarbetsprojekt mellan naturskyddsföreningarna och fågelklubbarna i Strängnäs och Eskilstuna samt Eskilstuna Biodlareförening. Den har under året haft öppet för allmänheten alla söndagar från mars till oktober. Medlemmar i SOK har deltagit som stugvärdar under denna period. En styrgrupp leder och planerar verksamheten, där Elisabeth Evjen har varit SOKs representant i gruppen. Med insatser från bl.a SOK-medlemmar har årets skolverksamhet genomförts med många skolklasser på besök. Underhållsarbeten av fågeltorn och dess omgivningar m.m har gjorts. I början av mars administrerade en projektgrupp på 5 personer den årliga örnräkningen. Projektet omfattade området från Mörkö och Lidingö i öster till norra Vättern och Letälven i väster, med huvuddelen av observationerna i Mälaren och Hjälmaran. Från SOK har Elisabeth Evjen och Gunilla Oleniusson ingått i projektgruppen för örnräkning. SOK-medlemmar har medverkat bl. a. vid inventering av svanar, tranor, gäss och sjöfåglar i området kring Sörfjärden.

8 . Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO)

FSOs årsmöte genomfördes detta år den 25/3 i Katrineholm, där 28 personer deltog. Beje Aronsson och Johannes Ström har under året varit SOKs kontaktpersoner i FSO och deltagit i FSO:s styrelsearbete.

Under hösten har en diskussion pågått där FSO föreslås att gå med i BirdLife Kedjan. Detta skulle innebära att även lokalföreningarna i Södermanland ingår i samarbetet.

Petter Sundin har varit knuten till Regionala rapportkommittén Södermanland (Rrk) och arbetar bl.a med bedömning av raritetsblanketter inkomna till Artportalen. FSO:s årsbok 2025 innehöll bl.a. en redovisning av SOKs verksamhet under 2024.

9. Klubbens aktiviteter

a) Inventeringar m.m.

Artportalen Under året har 196 olika fågelarter observerats i kommunen och inrapporterats till Artportalen. Totalt under året har 239 rapportörer lagt in 28 030 fågelrapporter från Strängnäs kommun i Artportalen. Av dessa var 70 rapportörer från Strängnäs kommun.

Flest rapporterade arter inom kommunen hade Fredrik Hellner med 164 arter.

Örnräkningen 2025-03-01 omfattade 90 bemannade platser, varav 16 i Strängnäs kommun. Ett flertal medlemmar från SOK deltog, både som observatörer, telefonörer och administratörer. Vid räkningen inrapporterades totalt 275 havsörnar och 2 kungsörnar.

Nattfågelinventering. Inventeringen gjordes med två rutter vid tre tillfällen i slutet av mars, maj och juni. 20 platser har inventerats under 5 minuter där ena rutten var i Länna/Åker och den andra rutten var på Selaön/Mariefred. Inventeringen har genomförts av Leif Ekblom, Petter Kappel, Torbjörn Larsson och Markku Kemppi. Resultater rapporterades till Lunds universitet.

”Vinterfåglar inpå knuten”, (VIK) BirdLife Sveriges årliga räkning av fåglar vid landets fågelmatningar genomfördes sista helgen i januari. Vanligaste arten i Strängnäs kommun, liksom i övriga landet var talgoxe, följd av blåmes och pilfink. På 4:e plats kom domherre. I Strängnäs kommun rapporterades det in 3765 individer, 45 arter från 80 olika matningar. Fågelmatningarna vid Bågsyttebanan och Gorsingelund i Strängnäs och vid Gesta nära Stallarholmen var bemannade av medlemmar, som tillsammans med intresserade besökare räknade det högsta antalet samtidigt sedda fåglar av varje art under några timmar. Art och antal rapporterades sedan till BirdLife Sverige.

b) Programpunkter

Totalt har ett 50-tal SOK-aktiviteter erbjudits under året. Fågelskådning för daglediga har genomförts 12 gånger, oftast med många deltagare. Resor har genomförts till bl.a Tullgarn, Härjedalen och Halland. I Gorsingelund har 4 träffar anordnats i samverkan med Naturskyddsföreningen. Artrally har genomförts med en bilburen klass och en eko-klass. I EKO-skådartävlingen som erbjudits deltog 15 medlemmar. Ett inplanerat oktoberbesök med båt till Hartsö-Enskärs fågelstation i skärgården utanför Oxelösund blev tyvärr inställt på grund av stormvarning. Även ett besök vid Asköviken i september ställdes in.

c) Backsvalorna

SOKs kvinnliga nätverk Backsvalorna har erbjudits bl.a följande: Kvällsutflykt i Hjorthagen, Mariefred, fågelutflkt till Gesta och i november en innekväll med fågelprat och bildvisning från ölandsresan 2024. Kontaktperson har varit Lena Hellman. Backsvalorna har en egen sida på SOKs hemsida.

d) Studiecirkel och utbildning.

En uppskattad workshop om Artportalens checklista har genomförts med Petter Kappel som informatör. Under en informationskväll om ”Flyttfåglarnas ankomst” gav Torbjörn Larsson en mängd intressant information i tal och bild.

Studiecirkeln ” Med kikare och kaffetermos ” har under hösten genomförts med 6 inneträffar i Strängnäs med 4 deltagare, ledare var Torbjörn Larsson. Kursen fortsätter med uteträffar under våren 2026.

På innekvällen i december gavs information om Svensk Fågeltaxering och olika inventeringsmetoder, med syfte att engagera medlemmarna att medverka i olika fågelinventeringar i kommunen.

e) Skådning utanför kommunen

Tullgarns vackra och fågelrika omgivning besöktes vid en dagsresa i maj. Fjällresa till Dalarna /Härjedalen genomfördes under 5 dagar i juni med 7 deltagare, (110 arter) och höstens havsfågelskådning i Halland hade 5 deltagare, (116 arter). Under hösten gjorde Daglediga ett besök vid Ekeby våtmark i Eskilstuna.

f) Tävlingar och evenemang

SOKs Artrally genomfördes med både bilklass och ekoklass. Vinnare i bilklassen blev ”Roadrunners” och i ekoklassen ”Gudingarna”. Dagen avslutades med gemensam mat och prisutdelning på en restaurang i Strängnäs. Totalt observerades 87 arter.

Fågeltornskampen genomfördes vid Valnaren, Eksågstornet samt Öknatornet. SOK medverkade även under Mälardagen samt Vandringens dag.

g) Bildvisningar mm

Vid SOKs årsmöte presenterade Daniel Brehmer (v. ordförande i Hedströmsdalens Ornitologiska Förening i Västmanland) bildföredraget ”Ölandsvadare i ord och bild” och berättade även om HOFs olika fågelskyddsprojekt, bl.a. holkar för tornseglare och pärluggla.

Vid Backsvalornas innekväll i november visade Gunilla Oleniusson bilder från Backsvalornas Ölandsresa 2024.

h) Fågelmatningar

SOKs fågelmatningar har varit igång under vintermånaderna. Matningen vid Bågsyttebanan har omsorgsfullt skötts om av Inger och Bo Karlsson och Gorsingelunds matning likaså av Beje Aronsson och Ewa Lundgren. Vår sponsor Spraytema AB har bidragit med fågelmat

i) Holkar - en fågelskyddsåtgärd

Inventering av SOKs tidigare inköpta fågelholkar har skett. Holkarna, vilka är en fågelskyddsåtgärd för att gynna främst den rödlistade arten svartvit flugsnappare, finns uppsatta på Norra övningsfältet, Södra kyrkogårdsområdet och Bågsyttebanan i Strängnäs samt i Fågelsången i Mariefred.

I år har Ewa Lundgren drivit ett projekt och strukturerat upp alla aktiviteter kopplat till holkarna, till exempel inventering och höstrensning. Alla underlag finns på vår hemsida under ”Projekt”. Koordinater där holkar finns uppsatta är markerade på kartor för att underlätta arbetet med att följa upp häckningsresultaten.

Ett samarbete pågår mellan SOK och Strängnäs Golfklubb, där medlemmar från SOK bidragit med kunskap och information vid holkbygge och uppsättning av 40 holkar, Under hösten har de uppsatta holkarna inventerats.

j) Fågeltorn, översyn

SOK har tidigare arbetat med att utreda klubbens ansvar, kostnader och skötsel, ordna kontakt med markägare samt formaliserat nyttjanderätten för de tre fågeltornen Valnaren, Öknasjön och Eksågstornet. Utredningen, i text och bild, beskriver vilka åtgärder som är nödvändiga för tornen, samt för röjning av vass och övrig vegetation för sikt och vattenytor mm. Under året har dock inga större åtgärder genomförts.

10 . Studiefremjandet

Studiefremjandet, SOKs samverkanspart vid aktiviteter och kurser erbjuder SOK att använda deras lokaler vid kurser, inneträffar och föreningsmöten, använda kopiaator för papperskopior. På kontoret finns verksamhetsutvecklare Zandra Grandin till vår hjälp och stöd.

11. Övriga samarbeten m.m.

Gorsingelund är ett fågelrikt och lättåtkomligt Natura2000-område där SOKs fågelmatning pågår under vintern. En del av områdets många fågelholkar är tillverkade och uppsatta genom SOKs försorg.

Räcksta å vattenråd, bildat 2019, omfattar 36 sjöar och 19 vattendrag som numera ingår i Mälarens vattenvårdsförbund. Kommunerna Strängnäs, Gnesta, Flen och Eskilstuna ingår, liksom markägare, näringsidkare och intresseorganisationer. I Strängnäs kommun omfattas Valnaren / Rönneln samt Marvikarna m.fl andra sjöar i Åkers bergslag, Räcksta å och Bondkroken och slutar vid Gripsholmsviken i Mälaren. Åtgärder pågår för att förbättra den dåliga ekologiska statusen för de sjöar och vattendrag som ingår. Bl.a. har ett återvätningsprojekt av ett skogsområde i Söderlänna genomförts och kan kanske bli en intressant fågelokal. Tankar på återmeandring av vattendraget vid Bondkroken finns. Leif Ekblom har under året varit SOKs representant i rådet.

Strängnäs kommun. En värdefull kontakt har etablerats mellan styrelserepresentanter och kommunekologen, där olika fågelskyddsåtgärder diskuterats. En restaurering av Fatburen i Mariefred ska ske, där SOK har fått komma med synpunkter om våtmarken och en planerad utsiktsplats.

Kungsörn -72: SOK har under året varit fortsatt stödmedlem i projektet för att stödja dess verksamhet. Medlemskapet kostar 100 kr per år.

Styrelsen vill tacka alla som på olika sätt bidragit med värdefulla insatser och ett engagerat arbete !

Strängnäs 2026-03-18

.....
Torbjörn Larsson

.....
Leif Ekblom

.....
Gunilla Oleniusson

.....
Ann Löfving

.....
Beje Aronsson

.....
Petter Kappel

.....
Lena Hellman

.....
Johannes Ström

.....
Elisabeth Evjen